

Vastineet Hautalammen kaivoksen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) saatuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

OAS on ollut julkisesti nähtävillä Outokummun kaupunkirakennelautakunnan 4.10.2023 § 79 päätöksen mukaisesti. OAS oli nähtävillä ajalla 5.10.–3.11.2023.

Lausunnot pyydettiin seuraavilta viranomaistahoilta ja yhdistyksiltä:
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Pohjois-Karjalan ELY-keskus, Pohjois-Savon ELY-keskus, Pohjois-Karjalan pelastuslaitos, Museovirasto, Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo, Aluehallintovirasto, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, Geologian tutkimuskeskus, Säteilyturvakeskus, Outokummun Golfseura ry, Outokummun Energia, Outokummun luonnonystävät ry, Outokummun Yrittäjät ry, Outokummun Omakotiyhdistys ry, Pohjois-Karjalan ympäristöterveys, Outokummun moottorikerho ry, Outokummun kaupungin hyvinvointilautakunta.

Lisäksi tiedotettiin kirjeellä erikseen lähialueen naapureita ja kaava-alueen maanomistajia.

Palautetekstejä on voitu lyhentää.

Palaute

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	2
Pohjois-Karjalan ELY-keskus	2
Pohjois-Savon ELY-keskus	7
Pohjois-Karjalan Pelastuslaitos	7
Museovirasto	8
Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo	9
Turvallisuus ja kemikaalivirasto (Tukes)	10
Geologian tutkimuskeskus	12
Säteilyturvakeskus	12
Outokummun Golfseura ry	13
Outokummun luonnonystävät ry	13
Outokummun Yrittäjät ry	14
Outokummun Omakotiyhdistys ry	14
Pohjois-Karjalan ympäristöterveys	15
Outokummun moottorikerho ry	15
Hyvinvointilautakunta, Outokummun kaupunki	15
Mielipide 1	15

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Asia	Vastine ja toimenpiteet
[...] Pohjois-Karjalan maakuntaliitto toteaa, että kaava-alue sijoittuu voimassa olevassa Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040:ssä kokonaan kaivosalueelle. Kaivospiiriin kuulumattomia alueita rajauksen sisällä ei maakuntakaavan tarkkuus huomioiden esitetä. Maakuntakaavan merkinnät ja määräykset on dokumentoitu asiallisesti. Kaivosalueen asemakaavalla tullaan osoittamaan maakuntakaavan mukaista maankäyttöä aiempaa täsmällisemmin, mutta pääpiirteet säilyvät ennallaan. Maakuntaliitto toivoo varmistettavan, onko kokonaisuusmaakuntakaavassa 23.11.2020 esitetty ohjeellinen moottorikelkkareitti Outokummun kaupungin keskustaan edelleen suunnitelmissa toteuttaa. Nyt käytössä oleva kelkkareitti kiertää asemakaavoitettavan alueen. Keretin kaivostorni on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä ja rakennussuojelukohde, joka tulee huomioida asemaavan laadinnassa, ellei oikeudessa muuteta ratkaisua.	Merkitään tiedoksi. Ei toimenpiteitä. Tavoitteena on esittää moottorikelkkareitille kaava-alueella uusi sijainti. Outokummun Moottorikerho ry on kaavahankkeen yksi osallinen. Keretin kaivostorni tullaan osoittamaan asemakaavassa suojelumerkinnällä `srs` (rakennussuojelulain / rakennusperintölain nojalla suojeltu rakennus).

Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Asia	Vastine ja toimenpiteet
[...] <u>Alueidenkäyttö</u> Suunnittelualue rajautuu asemakaavoitettuun Outokummun keskustaajamaan. Alue muodostaa yhtenäisen suunnittelullisen kokonaisuuden. Kokonaisuutena ajatellen kaavan laatiminen tulee selkeyttämään Hautalammen kaivosalueen aseman osana Outokummun keskustaajamaa, lisäämään tietoa kaivoshankkeesta, parantamaan osallisten vaikutusmahdollisuuksia kaivoshankkeeseen ja selventämään maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) mukaisia lupaprosesseja kaivosalueen rakentamisessa. Kaivosalueen asemakaavoituksen käynnistäminen on positiivinen asia ja viestii Outokummun kaupungin halusta ja kyvystä läpinäkyvään ja kaupunkilaiset huomioivaan päätöksentekoon. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on käyty varsin seikkaperäisesti läpi suunnittelualueen kaavoitustilanne, eri tasoisten kaavojen	Merkitään tiedoksi. Ei toimenpiteitä.

---

ohjausvaikutus kaavan laadintaan ja muiden ohjelmien, päätösten ja suunnitelmien vaikutus kaavoitukseen. OAS:aan kirjatut johtopäätökset suunnittelutilanteesta ovat oikeita. Sekä maakuntakaavassa että oikeusvaikutteisessa Joensuun seudun yleiskaavassa (2008) suunnittelualue on varattu pääosaltaan kaivostoimintaan. Yleispiirteisiin kaavoihin sisältyy muitakin ohjaavia aluevarauksia, merkintöjä ja määräyksiä, joiden riittävä toteutuminen on ratkaistava asemakaavaa laadittaessa. Näitä ovat mm. sähköverkkoihin liittyvät, kulttuuriympäristöä ja virkistystä koskevat merkinnät ja määräykset. Luonnollisesti on pidettävä huolta myös siitä, että kaava-alueeseen rajautuvien alueiden suunniteltu ja tavoiteltu kehitys on mahdollista myös kaivostoiminnan käynnistyttyä.

Kaavahankkeen keskeinen ratkaistava asia on kaivostoiminnan suhde Outokummun keskustajamaan erityisesti kaava-alueeseen rajautuvilla asuntoalueilla. Voimassa oleva kaivoslaki (621/2011) edellyttää kaivosluvan perustuvan oikeusvaikutteiseen kuntakaavaan, joten kunta voi arvioida kaivostoimintaa kaikkea muuta maankäyttöä vastaavilla periaatteilla ja sekä laillisuus- että tarkoituksenmukaisuusnäkökulmista. Tämä kaivoshanke sijoittuu tiiviin taajaman välittömään läheisyyteen, mikä on syytä huomioida kaavaa laadittaessa. Olennaista on arvioida kaivostoiminnan aiheuttamia vaikutuksia ympäröiville alueille ja tarvittaessa ohjata rakentamista kaivosalueella ja käynnistettävää kaivostoimintaa kaavan merkinnöillä ja määräyksillä, jotka ovat tarpeen taajaman ja kaivostoiminnan yhteensovittamiseksi. Asemakaavassa voidaan antaa määräyksiä, joita kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettavat vaatimukset huomioon ottaen tarvitaan asemakaava-aluetta rakennettaessa tai muutoin käytettäessä (asemakaavamääräykset) (MRL 57.1 §). Koska Outokummun taajama on syntynyt kaivoksen vuoksi ja kaivoksen ympärille, on selvää, että erilaisia kaivostoiminnan aiheuttamia häiriöitä siedetään kuitenkin varsin hyvin.

Kaivoshankkeen vaikutuksia on arvioitu laajasti laaditussa ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa (päivätty 20.3.2023). Selostuksessa käsitellään mm. vaikutuksia pinta- ja pohjavesiin, kallio- ja maaperään, luonnonympäristöön, ilmastoon, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön, liikenteeseen, maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen sekä väestöön, ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen.

Läheiset asuinalueet ja Outokummun keskustajama otetaan huomioon kaavan laadinnassa sekä arvioidaan kaivostoiminnan vaikutukset niihin.

Viime mainittuun sisältyvät kaivostoiminnan kyseessä ollen mm. sellaiset tekijät kuin pöly ja ilmanlaatu, melu ja ääriä.

Kun kaavahankkeen vaikutuksia arvioidaan rinnan kaivostoiminnan YVA-lain mukaisen vaikutusarvioinnin kanssa, on syytä tehdä tarpeelliset painotukset arvioinnin kohdentamisessa. YVA-menettelyssä ovat painottuneet ympäristönsuojelulliset seikat, erityisesti vaikutukset pohja- ja pintavesiin, sekä luonnonympäristöön kohdistuvat vaikutukset. Näiden osalta ei ole kaavaan liittyen nähtävissä tarvetta selvitysten syventämiseen ja laajentamiseen. Kaavan näkökulmasta keskiössä ovat vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja kaivoksen vaikutusalueella oleviin toimintoihin ja toimintamahdollisuuksiin. Rakennetun ympäristön näkökulmasta on syytä arvioida YVA-selvitystä tarkemmin vaikutuksia maisemaan, kaupunkikuvaan ja arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön. Tähän liittyy mm. ääriävaikutusten ja kaivostoimintaan liittyvien painumariskien arviointi suhteessa rakennuksien ja rakenteiden vakauteen, erityisesti valtakunnallisesti arvokkaaksi arvioidun kulttuuriympäristön ja suojeltujen rakennusten osalta. Pölyämisen, melun ja ääriän vaikutuksia on syytä tarkastella paitsi ympäristön terveellisyyden myös ympäristön viihtyisyyden kysymyksenä. Näitä vaikutuksia voi kohdentua asuin- ja virkistysalueille sekä itse kaivostoiminnan että siihen liittyvän liikenteen seurauksena.

YVA-selostuksessa ei ole kiinnitetty riittävästi huomiota ääriävaikutuksiin asuinvihtyvyystekijänä eikä myöskään siihen, että melun ohjearvot (VNP 993/1992) koskevat myös virkistyskäytössä olevia alueita, kuten Keretin golfkenttää. Golfkentän toimintamahdollisuus kaivostoiminnan aikana on selvästi kaavalla ratkaistava kysymys, johon kytkeytyy melun lisäksi liikenteeseen, pölyämiseen ja sekä kaivosturvallisuuteen että kentän käytön turvallisuuteen liittyviä arvioitavia ja ratkaistavia asioita. Kaava-alueen eteläosan kautta on olemassa tieyhteys mm. hautausmaalle ja Jyrin kaatopaikka-alueelle. Yhteyden järjestäminen jatkossa kaivostoiminta huomioiden on selvästikin kaavassa ratkaistava ja vaikutuksiltaan arvioitava asia.

Vaikutusalueina on tarkasteltu kaivospiirin aluetta ja sitä ympäröiviä alueita ½ ja 1 kilometrin etäisyydellä kaivospiirin rajasta, arvioitavasta vaikutuksesta riippuen. Vaikutusalue on useimpien kaavan kannalta merkityksellisten vaikutusten kannalta riittävä. Kuitenkin mm.

Kaavan vaikutusarvioinnissa kiinnitetään huomiota mm. maisemaan, kaupunkikuvaan, arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön, ääriään, meluun ja pölyämiseen sekä painumisriskiin.

Lausunnossa mainitulle tieyhteydelle suunnitellaan uusi sijainti. Yksityistienä se on tarkoitus sijoittaa asemakaava-alueen ulkopuolelle.

Kaavan vaikutuksia arvioidaan tarpeellisen laajalta alueelta erityisesti työllisyyden, elinvoiman ja liikenteen osalta.

työllisyyteen, elinvoimaan ja liikenteeseen liittyvät vaikutukset kohdistuvat laajemmalle alueelle.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Kaava-alueella sijaitsee rakennussuojelulain (60/1985, kumottu) nojalla 25.11.1996 tehdyllä päätöksellä suojeltu Keretin kaivostorni ja siilot. Outokummussa sijaitsee valtakunnallisesti merkittävä, kaksiosainen rakennetun kulttuuriympäristön (RKY) kohde "Outokummun vanha kaivosalue ja Keretin kaivostorni". Kaavoitettava alue rajautuu idässä Raivionmäen kohdalla RKY-alueen Outokummun vanhaan kaivosalueeseen. RKY-alueeseen sisältyvä Keretin torni siiloineen on osa kaavoitettavaa aluetta.

Keretin suojeltu kaivostorni siiloineen on osoitettava kaavakartalla ja todettava sen rakennussuojelulainsäädäntöön perustuva suojeluasema.

Keretin tornin ja siilojen omistaja FinnCobalt Oy haki vuonna 2022 Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta suojelun purkamista. Päätöksessään 10.3.2023 ELY-keskus hylkäsi suojelun purkuesityksen. Omistaja on valittanut päätöksestä hallinto-oikeuteen, jossa se on tällä hetkellä käsiteltävänä. Kohteen suojelu on voimassa kesken olevasta prosessista huolimatta.

Outokummun taajaman asemakaavoissa on laajalti osoitettu kaivostoimintaan liittyvä vaara-alue merkinnällä sv-1. ELY-keskuksella on käsitys, että vaara-alueen merkitseminen kaavaan perustuu kaivostoiminnan seurauksena syntyneeseen riskiin maan vajoamisesta. Vuonna 2020 hyväksytyssä Outokummun keskusta-alueen asemakaavamuutoksen II-vaiheessa vaara-alueeseen sisältyvät aiemmin mainitulta RKY-alueelta Vanhan kaivoksen alue, Raivionmäki ja Alatori. Kaavakartalla sv-1-alue on merkitty jatkuvaksi kaava-alueen ulkopuolelle Keretin suuntaan. Tästä voidaan päätellä, että vastaava vaara-alue saattaa ulottua myös asemakaavoitetun alueen ulkopuolelle, mahdollisesti myös Kerettiin, joka myös on vanhaa kaivosaluetta.

Outokummun rakennusjärjestyksessä Keretin torni ja osa RKY-aluetta näyttävät kuuluvan kaivoksen vaikutusalueeseen. Rakennusjärjestyksestä ei selviä, mitä kaivoksen vaikutusalueella täsmällisesti tarkoitetaan, liittyykö vaikutusalue edellä mainittuun maanvajoamariskiin ja mikä on vaikutusalueeseen kuulumisen oikeusvaikutus.

Keretin kaivostorni tullaan osoittamaan asemakaavassa suojelumerkinnällä `srs` (rakennussuojelulain / rakennusperintölain nojalla suojeltu rakennus).

Hautalammen kaivoshankkeen vaikutuksia maanpinnan painumiseen on arvioitu YVA-selostuksessa, ja sivulla 173 on esitetty kallion pintapainumakartta. YVA-selostuksen mukaan suurimmat arvioidut painumat, syvyydeltään 2,5 cm, ovat esiintymän lounaispäässä. Koillis-päässä painumat ovat noin 0,1 – 0,5 cm. Tehdyn mallinnuksen perusteella painuma rajoittuu kokomaisuudessaan kaivospiirin alueelle. Keretin vanha kaivostorni näyttäisi sijoittuvan painuma-alueen ulkopuolelle.

Keskusta-alueen asemakaavoissa on merkintä sv-1 (vaara-alue). Merkintä perustuu kaivostoiminnan seurauksena syntyneeseen riskiin maan vajoamisesta kuten lausunnossa todetaan. Merkinnän selityksen mukaan sv-1 alueelle rakentamiseen tarvitaan kaivostoiminnan haltijan lupa. Laadittavassa asemakaavassa mahdollinen maan vajoamisen riskialue on kaivosaluetta eikä sinne tule muuta rakentamista kuin mitä kaivostoiminnan haltija tarvitsee.

OAS:ssa tai asemakaavassa ei oteta kantaa rakennusjärjestykseen tai sen oikeusvaikutuksiin. **Ei toimenpiteitä tämän osalta.**

Kaavaprosessin yhteydessä on tarpeen huomioida aiemmin laadituissa asemakaavoissa esitetty vaara-alue ja rakennusjärjestyksessä esitetty kaivoksen vaikutusalue. Näiden merkitys on tarpeen avata selvemmin ja arvioida, onko nyt laadittavan asemakaavan alueella varauduttava vastaavaan vaaraan tai riskiin. Selvittämistarve liittyy ennen kaikkea siihen, että suojeltu Keretin kaivostorni ja siilot sekä RKY-alue rakennuksineen eivät saa vaarantua kaavaratkaisun seurauksena esimerkiksi mahdollisten maanvajoamisten vuoksi.

Kaava-alueella sijaitsee Keretin kaivoksen entinen veturitalli. Entinen veturitalli toiminee tällä hetkellä paikallisen golf-seuran varikkona. Veturitalli on ainoa rakennus, joka on jäänyt jäljelle Keretin tornin ja siilojen lisäksi mittavasta teollisuusrakennusten kokonaisuudesta. Kaavahankkeen aikana tulee selvittää rakennuksen kulttuuri- ja rakennushistoriaa, jolloin on mahdollista tarkastella rakennuksen mahdollisia vaalimiseen liittyviä arvoja.

Vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön ja maisemaan on arvioitava ennen kaikkea Keretin kaivostornin ja veturitallin, mutta myös RKY-alueen, etenkin Raivionmäen ja Vanhan kaivosalueen osalta.

Muita näkökohtia

Laaditussa ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on arvioitu laajasti kaivoshankkeen vaikutukset tehtyihin selvityksiin perustuen. Arviointiselostuksesta annetussa perustellussa päätelmässä on tuotu esiin selvitysten ja arviointiselostuksen puutteet.

YVAL:n mukainen ympäristövaikutusten arviointi laaditaan ensi sijassa ympäristönsuojelulain (527/2014, YSL) mukaisen lupamenettelyn tarpeisiin, koska ensiksikin kaivostoiminta edellyttää ympäristölupaa (YSL 27.1 §) ja toiseksi kaivosmineraalien louhinta, paikalla tapahtuva rikastaminen ja käsittely suunnitellussa laajuudessa edellyttävät ympäristövaikutusten arviointia (YVAL 3.1 §). YVA-selvitys palvelee myös todennäköisesti tarvittavaa vesilain (587/211, VL) 3 luvun 2 §:n mukaista vesitalouslupaa.

Vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa perustuu MRL 9 §:ään (254/2017). MRL 9.1 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunniteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä on

Tehdyn mallinnuksen perusteella painuma rajoittuu kokomaisuudessaan kaivospiirin alueelle. Keretin vanha kaivostorni näyttäisi sijoituvan painuma-alueen ulkopuolelle. **Ei toimenpiteitä.**

Veturitallin historiaa selvitetään kaavahankkeen yhteydessä.

Asemakaavan vaikutuksia Keretin kaivostorniin, veturitalliin sekä RKY-alueeseen (Raivionmäki ja Vanha kaivosalue) arvioidaan kaavahankkeen aikana.

Merkitään tiedoksi. **Ei toimenpiteitä.**

otettava lisäksi huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Sekä ympäristövaikutusten arvioinnin että kaavahankkeen tarkoituksena on luoda edellytykset suunnitteilla olevalle kaivoshankkeelle. Tehty ympäristövaikutusten arviointi antaa siten erittäin hyvän pohjan vaikutusten arvioinnille myös kaavoitusmenettelyssä. Kaavoitusta palvelevissa selvityksissä ja vaikutusarvioissa korostuvat alueidenkäyttöön liittyvät asiat.

POKELY:n laatimassa perustellussa päätelmässä (18.7.2023) on tuotu esille joitain puutteita ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa. Osa näistä puutteista on sellaisia, jotka on syytä huomioida myös kaavaprosessissa, koska puutteiden merkitys liittyy asioihin, joista päätetään ja joihin voidaan vaikuttaa kaavoituksessa.

Perustellussa päätelmässä esiin tuodut puutteet pyritään huomioimaan asemakaavassa soveltuvin osin.

Pohjois-Savon ELY-keskus

Asia	Vastine ja toimenpiteet
[...] Kaivoshankkeesta on tehty ympäristövaikutusten arviointimenettely. Pohjois-Karjalan ELY-keskus on antanut kaivoshankkeesta YVA-lain mukaisen perustellun päätelmän 8.7.2023. Perustellun päätelmän mukaan asemakaavassa on ratkaistava erityisesti mm. rakentamisen, liikenteen ja liikkumisen kysymykset. YVA-menettelyssä kaivoshankkeen liikenteellisiä vaikutuksia on arvioitu kattavasti. YVA-menettelyn mukaan yksistään kaivostoiminnan aiheuttamalla liikennemäärillä ei ole oleellista vaikutusta Kuusjärventien (seututie 504) sujuvuuteen tai turvallisuuteen. Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue kuitenkin huomauttaa, että mahdollisen Savonkadun teollisuuskortteleiden toteutuminen yhdessä kaivoshankkeen kanssa voi aiheuttaa muutostarpeita Kuusjärventien liittymäalueelle. ELY-keskus pitää tärkeänä, että alueen sisäisen liikenteen järjestelyihin eri kulku- muotojen osalta kiinnitetään erityistä huomiota.	YVA-selostuksen mukaan kaivostoiminta lisää liikennettä suhteellisen vähän: Kuusjärventiellä keskimääräinen vuorokausiliikenne kasvaa arviolta noin 4,5 %. Raskas liikenne kasvaa arviolta noin 6,3 %. Tämän hetkisen tiedon perusteella liittymän parantaminen ei ole tarpeen, mutta asiaa arvioidaan kaavaselostuksessa.

Pohjois-Karjalan Pelastuslaitos

Asia	Vastine ja toimenpiteet
Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole esitetty mahdollisten räjähdysaineiden määriä tai sijoitusta kyseisellä asemakaava-alueella. Alueella tullaan todennäköisesti säilyttämään	Tämän hetkisen tiedon mukaan räjähdysaineet tullaan varastoimaan pääasiassa maan alla. Määräyksiin kiinnitetään tarvittaessa

louhinnassa käytettäviä räjähteitä ja räjähdevaraston suojavajöhyke tulee ylettymään kaivospiirin ulkopuolelle. Alueelle todennäköisesti sijoitettavan räjähdevaraston suojaetäisyydet onkin syytä huomioida aikaisessa vaiheessa.

huomiota kaavasuunnittelussa, esim. yleismääräyksenä tai osa-aluevarauksena.

Museovirasto

Asia	Vastine ja toimenpiteet
[...] Outokumpu on kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävä kaivoskaupunki, joka on teollisuushistoriallisesti arvokas erityisesti Suomen suurteollisen kaivostoiminnan alkuna. Sitä pidetään myös Suomen kaivosteollisuuden tärkeimpänä muistomerkkinä, ja Outokumpua on luonnehdittu myös Suomen teollisena kansallismaisemana. Tärkein yksittäinen kaivostoiminnasta kertova rakenne on maisemaa hallitseva ja valtakunnallisesti merkittävä Keretin kaivostorni. Tornin symbolimerkitystä Outokummulle kuvaavat aiemmat pyrkimykset kehittää tornin käyttöä matkailukohteena. Torni on keskeinen osa valtakunnallisesti merkittävää Outokummun vanhan kaivosalueen ja Keretin kaivostornin rakennettua kulttuuriympäristöä (www.rky.fi) ja koko kaupungin maa-merkki. Se on myös ainoa rakennusperintölailla tai sen edeltäjillä suojeltu 1900-luvun kaivosteollisuuden kohde. Keretin kaivostorni ja sen yhteydessä olevat kaksi silloa on suojeltu rakennussuojelulain (60/1985) nojalla (Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen päätös 25.11.1996 ja ympäristöministeriön vahvistus 27.1.1998). Sittemmin asiassa on sovellettu lakiä rakennusperinnön suojelemisesta (498/2019). Valtio on maksanut korvauksena suojelupäätöksestä tornin silloiselle omistajalle Outokumpu Oy:lle yli miljoonan euron korvauksen. Saatujen selvitysten (Outokumpu Oy, Outokummun rakennusvalvonta) mukaan varoja ei suunnattu korjaustoimiin kuin vähäisiltä osin. Lisäksi Museovirasto myönsi 2022 FinnCobalt Oy:lle yhtiön hakemuksen perusteella entistämisavustusta 40 000 euroa. Yhtiö ei kuitenkaan ottanut sitä vastaan. Omistaja FinnCobalt Oy teki Keretin kaivostornia ja siihen liittyviä kahta silloa koskevan suojelun purkuesityksen 19.8.2022. Perusteena hakemukselle oli tornin huono kunto, sen aiheuttamat turvallisuusriskit ja haitat hakijayhtiön kaivoshankkeelle. Museovirasto ei ELY-	Keretin kaivostorni tullaan osoittamaan asemakaavassa suojelumerkinnällä `srs` (rakennussuojelulain / rakennusperintölain nojalla suojeltu rakennus).

---

keskukselle antamassaan lausunnossa puoltanut suojelupäätöksen purkamista, vaan totesi että rakennuksen korjattavuutta tulee selvittää perusteellisemmin ja tutkia korjaamisen minivaihtoehto, jolla taataan tornin säilyminen ja se, ettei torni aiheuta vaaraa ympäristössä liikkujille.

Museoviraston kanta

Museovirasto on Hautalammen kaivoksen kaavahankkeessa osallinen erityisesti Keretin kaivostornin osalta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa tarvittaviksi mainitut selvitykset vaikuttavat riittävästi. Kaavan ja kaavam muutoksen toteutumisen, ts. suunnitellun kaivostoiminnan vaikutukset suojeltuun Keretin torniin on kuitenkin selvitettävä Museoviraston kanssa erikseen tarkennettavalla tavalla.

Asemakaavan vaikutuksia kaivostorniin selvitetään jatkosuunnittelussa.

Museoviraston kanssa järjestetään työneuvottelu, jossa sovitaan menettelytavoista.

Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo

Asia

Vastine ja toimenpiteet

[...]

Kaava-alueella sijaitseva Keretin kaivostorni ja sen yhteydessä olevat kaksi siltoa (1954, Palmqvist) on suojeltu rakennussuojelulain (60/1985) nojalla. Rakennussuojelulaki kumottiin vuonna 2010 ja asiassa sovelletaan lakia rakennusperinnön suojelemisesta. Suojelupäätöksen perusteluissa mm. todetaan, että Keretin kaivos rakennuksineen on osa suomalaista teollista kansallismaisemaa ja kaivoshistoriaa, ja kaivostorni on jo yksistäänkin symboliarvoltaan huomattava kaivostyön muistomerkki. Tornilla on sekä rakennushistoriallista että maisemallista merkitystä ja valtakunnallista arvoa. Lisäksi kaivostorni on osoitettu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY, Outokummun vanha kaivosalue ja Keretin kaivostorni).

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa tuodaan esille, että kaavatyössä mm. arvioidaan Keretin kaivostornin vaikutukset kaivostoimintaan sekä kaivostoiminnan vaikutukset vanhaan kaivostorniin. Alueellinen vastuumuseo pitää ensiarvoisen tärkeänä, että kaavahankkeessa huomioidaan valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, tuodaan esille kaivostornin ohella hankealueen muu rakennusperintö sekä selvitetään kattavasti hankkeen vaikutukset suunnittelu- ja lähialueiden kulttuuriympäristöön.

Keretin kaivostorni tullaan osoittamaan asemakaavassa suojelumerkinnällä `srs` (rakennussuojelulain / rakennusperintölain nojalla suojeltu rakennus).

MRA 25 § 3. momentin mukaan asemakaavaselostuksessa on esitettävä selvitys kaavan suhteesta valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin (VAT), *jos alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa*. Hautalammen alueella on voimassa oikeusvaikutteinen yleiskaava, jossa kaivosalue on osoitettu. Kaivosalue on osoitettu myös maakuntakaavassa. **Tämän vuoksi VAT:a ei erikseen huomioida asemakaavassa, ellei se jollakin osa-alueella koeta tarpeelliseksi.**

Kaavaselostuksessa kuvataan kuitenkin hankealueen rakennusperintö sekä selvitetään soveltuvin osin asemakaavan vaikutukset suunnittelu- ja lähialueiden kulttuuriympäristöön.

Turvallisuus ja kemikaalivirasto (Tukes)

Asia	Vastine ja toimenpiteet																											
<u>Turvallisuus- ja kemikaaliviraston asema lausunnonantajana</u> Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toimii kaivoslaissa tarkoitettuna kaivosviranomaisena. Kaivosviranomainen valvoo tämän lain noudattamista sekä hoitaa muut tässä laissa säädetty tehtävät. <u>Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuu asiasta seuraavaa:</u> Hautalammen kaivospiirin käyttöalue ja kaivospiirin apualue sijaitsevat 9.6.2023 annetun kaivoskirjan nojalla seuraavien kiinteistöjen alueilla: Kaivospiirin käyttöalue: <table border="1"><thead><tr><th>Tilan nimi</th><th>Tilan RN:o</th><th>P-ala, ha</th></tr></thead><tbody><tr><td>Hautalampi</td><td>309-406-154-10</td><td>103,1</td></tr><tr><td>Koivuranta</td><td>309-406-56-66</td><td>5,7</td></tr><tr><td>Rauhanranta</td><td>309-406-56-65</td><td>1,2</td></tr></tbody></table> Hautalammen kaivospiirin käyttöalueen pinta-ala on yhteensä 110 hehtaaria. Kaivospiirin apualue: <table border="1"><thead><tr><th>Tilan nimi</th><th>Tilan RN:o</th><th>P-ala, ha</th></tr></thead><tbody><tr><td>Hautalampi</td><td>309-406-154-10</td><td>135,3</td></tr><tr><td>Lentokenttä</td><td>309-406-158-0</td><td>14,2</td></tr><tr><td>Puronranta</td><td>309-406-56-94</td><td>17,3</td></tr><tr><td>Matovaara</td><td>309-406-177-0</td><td>0,7</td></tr></tbody></table> Hautalammen kaivospiirin apualueen pinta-ala on yhteensä 167,5 hehtaaria. Hautalammen kaivospiirimääräys annettiin 26.11.2013 kaivoslain 1965 nojalla. Määräystä annettaessa suunnitelmissa ei ollut sijoittaa alueelle rikastamotoimintoja, eikä rikastamotoiminnot sisältyneet näin ollen kaivospiirihakemuksen kuulutukseen. Kaivoslain 1965 22 §:n nojalla kaivospiiriin tulee kuulua sellaiset alueet, jotka ovat välttämättömät esiintymän hyväksi käyttämistä	Tilan nimi	Tilan RN:o	P-ala, ha	Hautalampi	309-406-154-10	103,1	Koivuranta	309-406-56-66	5,7	Rauhanranta	309-406-56-65	1,2	Tilan nimi	Tilan RN:o	P-ala, ha	Hautalampi	309-406-154-10	135,3	Lentokenttä	309-406-158-0	14,2	Puronranta	309-406-56-94	17,3	Matovaara	309-406-177-0	0,7	Merkitään tiedoksi.
Tilan nimi	Tilan RN:o	P-ala, ha																										
Hautalampi	309-406-154-10	103,1																										
Koivuranta	309-406-56-66	5,7																										
Rauhanranta	309-406-56-65	1,2																										
Tilan nimi	Tilan RN:o	P-ala, ha																										
Hautalampi	309-406-154-10	135,3																										
Lentokenttä	309-406-158-0	14,2																										
Puronranta	309-406-56-94	17,3																										
Matovaara	309-406-177-0	0,7																										

varten, niin kuin teollisuus-, varasto-, jäte -ja asuntoalueet sekä myös alueet teitä, kuljetuslaitteita, voima- ja vesijohtoja sekä viemäreitä varten samoin kuin sellaiset esiintymän lähetyvillä sijaitsevat alueet, joilla on kaivostyössä täytemaaksi soveltuvaa maalajia tai muuta kaivostuotteiden jalostuksessa tarvittavaa sivuainetta.

Jollei teitä, kuljetuslaitteita tahi voima- tai vesijohtoja taikka viemäreitä tai jätealueita varten tarvittavaa aluetta liitetä kaivospiiriin, voidaan sellainen välttämätön alue samoin kuin riittäväan syvyyteen maan pinnasta louhittava kuljetusväylä osoittaa sivullisille mahdollisimman vähän haittaa tuottaen, kaivospiirin ulkopuolelta (apualue). Kaivoslaki 1965 22 §

Liitteessä 1 esitetyn kartan mukaan apualueelle ollaan uusien suunnitelmien nojalla sijoittamassa mm. teollisuus-, varasto- ja jätealueita (VE2). Kaivoslain 1965 22 §:n nojalla apualueelle voitiin sijoittaa myös jätealueita.

Koska määrätyle apualueelle ollaan sijoittamassa mm. rikastamotoimintoja, on kaivosyhtiön haettava kaivoslupaa apualueen muuttamiseksi kaivosalueeksi. Kaivoslupa mahdollistaisi koko muutettavan apualueen osalta sitä, että se oikeuttaisi kaivoslain 2011 17 §:n nojalla hyödyntämään:

- 1) kaivosalueella tavatut kaivosmineraalit;
- 2) kaivostoiminnassa sivutuotteena syntyvän orgaanisen ja epäorgaanisen pintamateriaalin, ylijäämäkiven ja rikastushiekan (*kaivostoiminnansivutuote*);
- 3) muut kaivosalueen kallio- ja maaperään kuuluvat aineet silta osin kuin niiden käyttö on tarpeen kaivostoimintaan kaivosalueella.

Kaivoslupa oikeuttaa lisäksi malminetsintään kaivosalueella sen mukaan kuin 11 §:ssä säädetään ja kaivosluvassa tarkemmin määrätään.

Todettakoon, että kaivoslain 2011 19 §:n nojalla kaivoksen apualueeksi voidaan ainoastaan määrätä sellainen kaivostoiminnan kannalta välttämätön kaivosalueen vieressä sijaitseva alue, joka on tarpeen teitä, kuljetuslaitteita, voima- tai vesijohtoja, viemäreitä, vesien käsittelyä tai riittäväan syvyyteen maan pinnasta louhittavaa kuljetusväylää varten.

Kaivoslain 2011 19 §:ssä säädetyn mukaisesti kaivosalue ei saa olla suurempi kuin mitä kaivostoiminta välttämättä edellyttää ottaen huomioon kysymyksessä olevan esiintymän laatu ja laajuus. Toisin sanoen apualueen muuttamista kaivosalueeksi koskevassa

hakemuksessa tulee nykyisestä apualueesta supistaa pois sellaiset alueet, jotka eivät uusien suunnitelmien nojalla ole kaivostoimintojen osalta tarpeellisia.

Lisäksi on huomioitava, että kaivosalueen sijainti on suunniteltava kaivoslain 19 §:n nojalla siten, että niistä ei aiheudu kaivostoiminnan kokonaiskustannukset huomioon ottaen kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta ja että kaivosaluetta kaivoslain 21 §:n nojalla saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, jota varten käyttö- tai muu oikeus on myönnetty.

Yhteenveto:

1. Koska määrätulle apualueelle ollaan sijoittamassa mm. rikastamatoimintoja, on kaivosyhtiön haettava kaivoslupaa apualueen muuttamiseksi kaivosalueeksi.
2. Kaivoslupahakemuksessa tulee nykyisestä apualueesta supistaa pois sellaiset alueet, jotka eivät uusien suunnitelmien nojalla ole kaivostoimintojen osalta tarpeellisia.
3. Kaivosalueen sijainti on suunniteltava siten, ettei siitä aiheudu kaivostoiminnan kokonaiskustannukset huomioon ottaen kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.
4. Kaivosaluetta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, jota varten käyttö- tai muu oikeus on myönnetty.

Lausunnon antamisen jälkeen, 17.11.2023, pidettiin Outokummun kaupungin, Tukesin, FinnCobalt Oy:n ja Swecon edustajien välinen työpalaveri. Sen perusteella voidaan todeta:

1. FinnCobalt voi halutessaan aloittaa kaivosluvan muutosprosessin, jossa huomioidaan todettu epäkohta. **Ei toimenpiteitä asemakaavassa.**
2. Ks. kohta 1. Merkitään tiedoksi.
3. Ks. kohta 1. Merkitään tiedoksi.
4. **Suunnittelualueella sijaitsevat toiminnot pyritään huomioimaan kaavasunnittelussa asetettujen tavoitteiden ja turvallisuuden näkökulmasta mahdollisuuksien mukaan.**

Geologian tutkimuskeskus

Asia	Vastine ja toimenpiteet
Geologian tutkimuskeskus (GTK) kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta: Outokummun kaupunki, Hautalammen kaivoksen asemakaava ja asemakaavan muutos (Osallistumis- ja arviointisuunnitelma). GTK:lla ei ole lausuttavaa asiasta.	Merkitään tiedoksi. Ei toimenpiteitä.

Säteilyturvakeskus

Asia	Vastine ja toimenpiteet
Säteilyturvakeskuksella ei ole lausuttavaa asiassa.	Merkitään tiedoksi. Ei toimenpiteitä.

Outokummun Golfseura ry

Asia	Vastine ja toimenpiteet
Golfkenttä on rakennettu Keretin kaivoksen jätealueen päälle. Kentän rakentaminen ruman jätealueen päälle on aikamoinen ympäristöteko. Golfkentän rakentamiseen ja ylläpitoon on runsaan kolmenkymmenen vuoden aikana uhrattu runsaasti rahaa ja työpanosta. Valtaosa työstä on tehty talkoovoimin. Outokummun Golfseurassa on vajaat 400 jäsentä, joille golf on rakas harrastus. Valtaosa pelaajistamme on jo seniori-ikäisiä, joille liikkuminen pehmeällä nurmialustalla on ystävällistä jaloille ja ehkäisee näin nivelvaivojen syntymistä. Monen ikäihmisen päivittäinen liikuntasuoritus jäisi varmasti tekemättä ilman golfia. Lausuntonamme esitämme, että golfin pelaaminen voisi jatkua rinnan kaivostoiminnan kanssa ja että suunnitellut toimet kuten varikon siirto, Keretintien ylitykset ja alitukset sekä kulku rangelle toteutetaan suunnitellusti.	Kaivosyhtiön ja asemakaavan tavoitteena on golfkentän säilyminen. Näihin tavoitteisiin kuuluu myös pelaajien kulku turvallisesti Keretintien toiselle puolelle sekä uuden varikon rakentaminen, ja nämä pyritään huomioimaan asemakaavassa.

Outokummun luonnonystävät ry

Asia	Vastine ja toimenpiteet
Outokummun luonnonystävät ry katsoo, että suunnittelun tavoitteiden kuvauksessa on huomattavia epävarmuuksia. Esitettyjen suunnittelun tavoitteiden mukaan Hautalammen kaivos-hanke edistäisi Keretin vanhan kaivoksen toiminnan jälkeisten vaikutusten ja päästöjen hallintaa. ELY-keskuksen mukaan (perusteltu päätelmä annettu 18.7.2023) tälle väitteelle ei löydy riittäviä perusteluja. Puutteellisten selvitysten takia hankkeen ympäristövaikutuksista ei voida sanoa ovatko ne positiivisia vai negatiivisia. Suunnittelualue tulee kuvata todenmukaisesti. Kuvauksessa suunnittelualue sijaitsee 2 km Outokummun keskustasta, mutta todellisuudessa kaivospiirin rajalle on ydinkeskustasta alle 800 m ja lähimmästä asutuksesta vain alle 200 m. Katsomme, että kaavassa on tärkeää huolehtia riittävästä luonnonympäristöön liittyvien vaikutusten arvioinneista ja selvityksistä. 2021 tehdyssä kartoituksessa alueella havaittiin runsaasti viitasammakoita, joka on EU:n luontodirektiivilaji, ja joihin hankkeella olisi merkittäviä negatiivisia vaikutuksia. Vaikutusten arviointi on mielestämme ollut puutteellista. Myös	OAS:n sanamuotoa tarkistetaan tältä osin. Kuvaus korjataan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Vaikutusarviointiin kiinnitetään huomiota kaavanlaadinnan aikana. Selvitykset täydentyvät lepakoiden ja viitasammakoiden osalta kaavahankkeen aikana. Selvitysten tulokset huomioidaan kaavassa tarvittaessa soveltuvin osin.

kasvillisuus- ja luontotyyppien selvitykset ovat vaillinaiset. YVA-selostuksessa oli selviä puutteita mm. kaivannaisjätteiden karakterisoinnissa ja nykytilan kuvaamisessa mm. maaperän haitta-ainepitoisuuksien sekä pohja- ja pintavesien osalta, ja siten myös hankkeen kannalta keskeisissä maaperä-, pohjavesi- ja pintavesivaikutusten arvioinneissa.

Pohjois-Karjalan lintutieteellinen yhdistys ry tulisi lisätä osallisten listaan. Kaivoshankkeen jätevedet johdettaisiin suunnitelman mukaan Sysmäjärven Natura 2000-alueelle, jonka vaikutukset linnustoon ja kalastoon olisivat negatiiviset.

Huomautamme, että vanhan kaivostoiminnan jätteiden käsittely ja ympäristövaikutukset tulee selvittää riittävällä tarkkuudella. Joensuun seudun yleiskaavassa alueelle on merkitty vain kaksi mahdollisesti saastunutta maa-aluetta, mutta YVA:n mukaan saastuneita alueita on enemmän.

Asemakaavassa ei oteta kantaa YVA-selostuksen riittävyteen. Asemakaavan vaikutusarvioinnissa hyödynnetään YVA-selostusta.

Pohjois-Karjalan lintutieteellinen yhdistys ry lisätään osallisiin.

Asemakaavan vaikutusarvioinnissa hyödynnetään YVA-selostusta.

Lähtötilanteesta OAS:iin on kirjattu se, mitä asemakaavoitusta ohjaavissa asiakirjoissa, kuten ylempien asteiden kaavat, on mainittu.

Outokummun Yrittäjät ry

Asia	Vastine ja toimenpiteet
[...] Yrittäjähdistyksen arvio vaikutuksista Kaavalla ei ole kyläkuvaan tai maisemaan huontavaa vaikutusta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on riittävässä määrin huomioitu kaivostoiminnan tuottamien melu- ja pöly- sekä muiden haittojen vaikutus.	Merkitään tiedoksi. Ei toimenpiteitä.

Outokummun Omakotiyhdistys ry

Asia	Vastine ja toimenpiteet
[...] Kuvauksessa suunnittelualue sijaitsee 2 km Outokummun keskustasta, mutta todellisuudessa kaivospiirin rajalle on ydinkeskustasta alle 800 m ja lähimmästä asutuksesta vain alle 200 m. Koska suunnittelualue on varsin lähellä asuttua ympäristöä, tulee kaavoituksessa tämä ottaa huomioon. Kaivostoiminta tulee lisäämään merkittävästi raskasta liikennettä. Tämä lisääntynyt liikenne tulee huomioida asemakaavaa laadittaessa.	Kuvaus korjataan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Vaikutukset liikenteeseen arvioidaan kaavatyössä. Todettakoon, että YVA-selostuksen mukaan kaivostoiminta lisää liikennettä suhteellisen vähän: Kuusjärventielle keskimääräinen vuorokausiliikenne kasvaa arviolta

noin 4,5 %. Raskas liikenne kasvaa arviolta noin 6,3 %.

Vanhan kaivostoiminnan jätteiden käsittely ja ympäristövaikutukset tulee selvittää riittävällä tarkkuudella. Joensuun seudun yleiskaavassa alueelle on merkitty vain kaksi mahdollisesti saastunutta maa-aluetta, mutta YVA:n mukaan saastuneita alueita on enemmän.

Ympäristövaikutusten arviointiin kiinnitetään huomiota kaavanlaadinnan aikana.

Lähtötilanteesta OAS:iin on kirjattu se, mitä asemakaavoitusta ohjaavissa asiakirjoissa, kuten ylemmän asteen kaavat, on mainittu.

Pohjois-Karjalan ympäristöterveys

Asia	Vastine ja toimenpiteet
Ympäristöterveydenhuollolla ei ole lausuttavaa asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaavaa laadittaessa tehtävien selvitysten pohjalta voi ilmetä lausuttavaa seuraavassa lausuntovaiheessa	Merkitään tiedoksi. Ei toimenpiteitä.

Outokummun moottorikerho ry

Asia	Vastine ja toimenpiteet
Kaupungin ja seuran edustajat ovat keskustelleet moottorikelkkareitin uudesta sijainnista. Ei lausuntoa.	Kerhon ja kaupungin edustajat ovat katsoneet reitin uuden sijainnin. Reitti huomioidaan kaavaluonnoksessa niiltä osin kuin se sijoittuu kaava-alueelle.

Hyvinvointilautakunta, Outokummun kaupunki

Asia	Vastine ja toimenpiteet
[...] Hyvinvointilautakunnalla ei ole huomauttamista Hautalammen asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Asemakaavan valmisteluvaiheessa hyvinvointilautakunta antaa tarvittaessa lausuntoja asiassa liikuntareiteistä, rakennetusta kulttuuriympäristöstä yms.	Merkitään tiedoksi. Ei toimenpiteitä.

Mielipide 1

Asia	Vastine ja toimenpiteet
Maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaan kaavoitukseen osallisena esitän Hautalammen kaivoksen asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan (jatkossa Suunnitelma) seuraavia näkökohtia. Asemakaava ohjaa maankäyttöä yksityiskohteisesti, kuten Suunnitelman kohdassa asemakaavan sisältövaatimuksista mainitaan (s. 7).	

Sisältövaatimusten valossa Suunnitelma sisältää puutteita ja virheellisyyksiä.

Suunnitelmassa todetaan (s. 3) että asemakaavan suunnittelualue sijaitsee noin 2 kilometriä kaupungin keskustasta. Väite ei vastaa todellisuutta. Nykyisen kaivospiirin koillisraja on Outolammen kohdalla n. 750 metrin päässä liikekeskustasta.

Suunnittelualueesta Suunnitelmassa todetaan, että noin 277 hehtaaria on kaivospiirin aluetta. Sitä täydentää kolme aluetta (noin 23 ha) Ruutun alueella, Mökkivaaralla ja koillisessa Outolamminkadun, Raivionkadun ja Keretintien rajaama alue. Asemakaava ohjaa säännösten mukaan maankäyttöä varsin yksityiskohtaisesti. Suunnitelmassa ei kuitenkaan kuvata asemakaavaan lisättävien alueiden käyttötarkoitusta. Sivulla 3. todetaan vain "Kaivoshankkeen suunnitellut toiminnot sijoittuvat suurelta osin hankkeesta vastaavan omistuksessa olevalle kiinteistölle 309-406-154-11." Kiinteistö rajoittuu yllä mainittujen katujen risteykseen, mutta käsittääkseni voimassa olevan kaivospiirin raja ei yllä kiinteistön rajoille.

Ruutun alueen lisäys palvelee mahdollisesti kaivokselta johtavaa uutta tielinjausta, mutta siitä ei ole Suunnitelmassa mainintaa. Suunnitelmassa väitetään, että louhinta tapahtuu Hautalammen esiintymästä että maanalaiset louhokset sijoittuvat vanhan Keretin kaivoksen louhostilojen yläpuolelle. Maaliskuussa 2023 julkaistussa Hautalammen kaivoshankkeen YVA-selostuksessa todetaan kuitenkin louhinnan laajeneminen Mökkivaaran alueelle. On oletettava, että asemakaavan muutos pohjustaa myöhempää kaivospiirin laajentamista siihen nyt kuulumattomilla Mökkivaaran kaistalla ja koillisella alueella, vaikka tätä ei Suunnitelmassa todeta.

Mikäli näin tapahtuu, laajennetun kaivospiirin koillisraja on 490 m Kummunkadun ja Pohjoisahon kadun liikenneympyrästä, 590 metriä Kummun koulusta, 700 m urheilutalosta ja 100 - 250 m Sänkinotkonkadun ja Outolamminkadun pientaloalueista.

Mielestäni Suunnitelmassa on kuvattava kaivostoiminnan todellinen laajuus. Nyt kaivospiiriin kuulumattomien alueiden maankäytöstä on Suunnitelmassa myös oltava selkeä esitys.

Kuvaus korjataan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

OAS:ssa ei ole tarkoitus vielä kuvata asemakaavan sisältöä. Varsinainen asemakaavan suunnittelu on vasta alkamassa, ja kaivospiiriin kuulumattomien alueiden maankäyttö ratkaistaan siinä vaiheessa. Mielipiteen esittäjä on oikeassa siinä, että kaivospiiri ei kata koko asemakaavoitettavaa aluetta. Kaivospiiriin kuulumattomia alueita on otettu mukaan kaavaan mm. siksi, että ei jäisi kaavoittamattomia "reikiä". **Ei toimenpiteitä.**

Ruutun alue (suunnittelualueeseen kuuluva Outolamminkadun, Raivionkadun ja Keretintien rajaama alue) on mukana asemakaavassa vain sen vuoksi, ettei asemakaavaan jäisi aukkoa, ts. asemakaavoittamatonta aluetta asemakaavan sisään. Alue tultaneen merkitsemään suojaviheralueeksi ja sallimaan alueella nykyisin olevat ulkoilureitit, mutta asia varmistuu vasta varsinaisessa kaavasunnittelussa. YVA-selostuksessa esitetty louhinta-alue sijoittuu kokonaisuudessaan kaivospiiriin sisään; ks. kartta jäljempänä. **Ei toimenpiteitä, mutta OAS:iin tarkennetaan kaava-alueen etäisyyttä mm. Outokummun keskustaan, kuten edellä on mainittu.**

Ks. edellä vastine toiseen kohtaan. OAS:ssa ei ole tarkoitus suunnitella kaava-alueen maankäyttöä. **Ei toimenpiteitä.**

